

Raadsvergadering d.d. 7 april 2009 agendapunt 8

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 17 maart 2009

Onderwerp:	Uitvoering Toekomststrategie Essent
Portefeuillehouder:	H.H. Assies
Behandelend ambtenaar:	Simone Veenstra
Doorkiesnummer:	0592 - 266 865
E-mail adres:	s.veenstra@tynaarlo.nl
Gevraagd besluit:	Geven van wensen of bedenkingen ten aanzien van het voorlopige besluit van Burgemeester en Wethouders om: 1. Toe te treden tot de Offer, Sale and Purchase Agreement tussen Essent N.V. en RWE AG d.d. 20 februari 2009, waarmee de gemeente haar aandelen Essent N.V. verkoopt aan RWE en participeert in de overeengekomen reservering voor garanties en vrijwaringen aan RWE. 2. Deel te nemen in Enexis Holding N.V. en te participeren in het verzorgen van vreemd vermogen voor Enexis (bruglening). 3. Deel te nemen in Essent Milieu Holding B.V. en de andere voor de transactie benodigde vennootschappen (te weten: Maastricht Vennootschap, EPZ Vennootschap, CBL Vennootschap, Extra Zekerheid Vennootschap, Bruglening Vennootschap en Claim Staat Vennootschap).
Bijlagen:	<ul style="list-style-type: none">- Vertrouwelijk ter inzage, Samenvatting overeenkomst Essent N.V. en RWE AG.- Vertrouwelijk ter inzage, Samenvatting advies externe adviseurs Aandeelhouderscommissie.- Vertrouwelijk ter inzage, concept-statuten Enexis.- Vertrouwelijk ter inzage, bouwstenen voor raadsvoorstel over de uitvoering Toekomststrategie Essent.- Vertrouwelijk ter inzage, brief Essent 29 januari 2009, inclusief bijlagen.- Ter inzage, rapport Commissie Kist, Publiek aandeelhouderschap energiebedrijven.- Bijgevoegd: Vragen en antwoorden gemeentelijke aandeelhouders- Bijgevoegd: Powerpointpresentatie informatiebijeenkomst 17 maart j.l.

TOELICHTING

Inleiding

De Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON), oftewel de zogenaamde Splitsingswet verplicht geïntegreerde energiebedrijven om voor 1 januari 2011 de elektriciteits- en gasnetten af te scheiden van de productie en levering van elektriciteit en gas. De zelfstandige netwerkbedrijven die hierdoor zullen ontstaan, moeten volgens de wet in publieke handen blijven. Als de aandeelhouders het willen, kunnen ze, na splitsing van het bedrijf, de aandelen in de productie- en leveringsbedrijven geheel of gedeeltelijk verkopen.

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen hebben de aandeelhouders van Essent zich gebogen over de

toekomst van Essent. Dit heeft geresulteerd in het vaststellen van de 'Toekomststrategie en aandeelhouderschap Essent' op de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 27 juni 2008. In de toekomststrategie zijn de gewenste ontwikkelingen voor het netwerkbedrijf (Essent NWB) en het productie- en leveringsbedrijf (Essent PLB) geschetst. De Raad van Bestuur van Essent heeft de strategie verder gestalte gegeven door een splitsingsplan voor het bedrijf in te dienen bij de NMa en voor schaalvergroting op zoek te gaan naar een strategische partner voor het commerciële deel van Essent. Op 12 januari 2009 is bekend gemaakt dat deze strategische partner het Duitse RWE AG is geworden. Essent heeft vervolgens een overeenkomst met RWE gesloten.

Als college stonden we voor de vraag of we de nieuwe risico's voor het productie- en leveringsbedrijf van Essent wilden blijven dragen of dat we verkoop van de aandelen in het publiek belang achtten. Wij hebben voor het laatste gekozen en besloten toe te treden tot de overeenkomst tussen Essent en RWE.

Overeenkomst Essent N.V. RWE AG

De energiemarkt is een Europese en in sommige opzichten, bijvoorbeeld voor de inkoop van grondstoffen, een wereldwijde aangelegenheid geworden. Energiebedrijven hebben slagkracht nodig om de uitdagingen die de maatschappij stelt aan de energievoorziening waar te maken. In de Europese energiesector is sprake van een verdergaande consolidatie. Europese spelers zijn snel gegroeid en vele malen groter dan Essent. Ook zijn door de politiek ambitieuze doelstellingen geformuleerd voor het percentage duurzaam opgewekte energie en het terugdringen van CO₂-uitstoot. Deze ontwikkelingen brengen mee dat het voor Essent van belang is een krachtige positie op de energiemarkt te creëren en met een grote strategische partner in zee te gaan.

Het zoekproces naar een strategische partner voor Essent heeft zorgvuldig plaatsgevonden. Analyses van de markt, de ontwikkelingen in de financiële wereld, de benodigde financiële ruimte om concurrerend grondstoffen en elektriciteit te kunnen in- en verkopen en de huidige en toekomstige klanten zijn uitvoerig betrokken in de afwegingen. Naar aanleiding van het besluit van de aandeelhoudersvergadering over de toekomststrategie zijn criteria opgesteld voor het selecteren van een koper. 14 bedrijven zijn uitgenodigd om te bieden in de 1^e ronde. Hiervan zijn 4 overgebleven in de 2^e ronde. Uiteindelijk zijn onderhandelingen gevoerd met RWE, waarmee een Memorandum of Understanding is getekend. De Aandeelhouderscommissie is nauw betrokken geweest bij dit proces en heeft zich laten bijstaan door de adviseurs Lazard en Simmons & Simmons.

RWE AG bleek de beste partij om bij aan te sluiten. RWE scoort sterk op alle selectiecriteria en is bereid een fors bedrag voor het bedrijf te betalen. RWE biedt Essent de ruimte om een leidende rol te spelen op de Noordwest- Europese markt. Door delen van Essent over te nemen behoort RWE straks tot de top 4 energiebedrijven in Europa met het grootste handelshuis en een gevarieerde brandstofmix. RWE heeft veel interesse in de kennis en ervaring van Essent op het gebied van biomassa-bijstook en kan Essent een financiële impuls geven in de richting van betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening.

RWE heeft een bod gedaan van €9,3 miljard en doet het bod gestand als 80% van de aandelen wordt aangeboden. RWE verkoopt de aandelen binnen 3 jaar niet door. Essent gaat als RWE dochter met een eigen Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen en onder haar eigen merknaam aan de slag. Essent neemt alle RWE activiteiten in Nederland en België voor haar rekening. De werkgelegenheid van het vaste personeel is voor 5 jaar gegarandeerd. RWE onderschrijft het huidige beleid van Essent op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en het veiligheids- en gezondheidsbeleid voor de medewerkers. De grotere inkoopkracht die ontstaat door het samengaan van de bedrijven, zorgt ervoor dat het bedrijf een breed productenpakket kan aanbieden en voor concurrerende prijzen kan leveren.

Samengevat hebben wij op basis van de volgende argumenten besloten de aandelen Essent N.V. te verkopen:

1. Er heeft een zorgvuldig afwegingsproces plaatsgevonden, waarbij de uitkomst is dat RWE AG de beste partner is voor Essent N.V. (zie hiervoor ook bijlage 8).
2. De schaalgrootte en inkoopkracht die ontstaat door de samenvoeging is noodzakelijk voor de toekomst van Essent.
RWE is de 'grote buurman' van Essent waar ook nu al veel mee samengewerkt wordt, waaronder in de Eemshaven en op het gebied van het wereldwijd inkopen van grondstoffen.
3. RWE gaat een convenant met de Nederlands overheid aan waarin RWE zich nadrukkelijk wil inspannen om een constructieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van CO₂-capture, transport and storage, de inzet van biomassa op grote schaal, het streven om 20% van de elektriciteit in Nederland uit windenergie te laten bestaan en het streven om van Nederland een innovatiecentrum voor energie te maken. De aankoop van Essent is een stap in de richting van een duurzamere toekomst voor RWE.
4. Het publiek belang ziet erop toe dat er geen overtollige middelen vastgezet blijven in deelnemingen die geen primair publiek belang dienen. Er mogen ook geen risico's worden genomen die ertoe kunnen leiden dat er minder middelen overblijven voor nuttige overheidsbestedingen. Het uitstellen van vervreemding van Essent zou bij een negatieve waardeontwikkeling van het bedrijf kunnen leiden tot grote financiële risico's. Deze situatie gaat zich voordoen als Essent door gebrek aan schaalgrootte niet langer concurrerend kan werken, klanten gaat verliezen en onvoldoende kan investeren. Hierdoor gaat de huidige financiële positie, en daarmee de dividenduitkering verloren.

Deelname in Enexis Holding N.V. en participeren in het verzorgen van vreemd vermogen voor het netwerkbedrijf (bruglening).

Een goed beheer van de distributienetten voor elektriciteit en gas is uit oogpunt van publieke energievoorziening cruciaal. Het is nodig dat dit op een economische efficiënte wijze gebeurt, zodat de aansluit- en transporttarieven voor de aangeslotenen zo laag mogelijk blijven. Het is verder zaak dat producenten en consumenten snel en probleemloos op het net aangesloten kunnen worden, zodat een goede werking van de markt op geen enkele wijze door netbeheerders wordt gefrustreerd. Het beheer van de distributienetwerken is omgeven met wettelijke bepalingen, waardoor het distributienetwerk in Nederland tot de betrouwbaarste ter wereld behoort.

Netwerkbedrijven staan de komende jaren voor grote uitdagingen. Er zijn grote investeringen in onderhoud, vernieuwing en uitbreiding van netten nodig. De bedrijven krijgen de komende jaren de taak om 'slimme' meters bij gebruikers te installeren. Verder ziet het kabinet een belangrijke taak voor de netwerkbedrijven neergelegd voor de transitie naar een duurzame energiehuishouding. Van belang is dat de netwerkbedrijven met het oog op de komende investeringen voldoende gekapitaliseerd zijn. Hiervoor is de AMvB financieel beheer in de maak. In deze AMvB wordt voorgeschreven aan welke financiële eisen netwerkbedrijven moeten voldoen. Zo moet het eigen vermogen van de netbeheerder minimaal 40% bedragen. De Energiekamer van de NMa bepaalt welke tarieven de netbeheerders aan hun klanten in rekening mogen brengen.

Voor de continuïteit van het netwerkbedrijf van Essent betekent dit dat het bedrijf voldoende geld nodig heeft voor investeringen (zorgen voor een vette netbeheerder). Essent heeft 1.819.000 gasaansluitingen en 2.525.000 elektriciteitsaansluitingen. Deze activiteiten zijn ondergebracht in Enexis. Enexis heeft in de bedrijfsvoering de kosten voor slimme meters en aansluitingen voor decentrale opwekking opgenomen. Naast het eigen vermogen van €2,226 miljard heeft Enexis ook vreemd vermogen. Dit is opgebouwd uit crediteuren, een achtergestelde lening door oud-aandeelhouders EDON en de bruglening van €2,6 miljard, die door Essent is verstrekt. Voor Enexis wordt een beloningsbeleid ontwikkeld dat aansluit bij het rijksbeleid over de hoogte van topinkomens.

Als gemeente worden we aandeelhouder van Enexis. De Aandeelhouderscommissie heeft de voorwaarden voor een robuust en ondernemend netwerkbedrijf uitgewerkt in de concept-Statuten en een financieringsstructuur conform de wettelijke vereisten van het Splitsingsplan. Hiermee worden de voorwaarden voor een actief aandeelhouderschap geschapen.

Deelname in Essent Milieu Holding B.V. en de voor de transactie benodigde vennootschappen.

Naast Enexis ontstaan door de splitsing nog een aantal vennootschappen. Voor Essent Milieu Holding B.V. geldt dat het na de splitsing zal worden verkocht. Essent Milieu wordt niet verkocht aan RWE, maar zal via een afzonderlijk proces te koop worden aangeboden.

De huidige vennootschap Essent N.V. wordt door RWE overgenomen. Onderdelen van deze N.V. worden ondergebracht in verschillende vennootschappen. Naast Enexis Holding N.V. en Essent Milieu Holding B.V. worden voor het rond krijgen van de transactie de volgende vennootschappen ingericht:

- Maastricht Vennootschap: voor het onderbrengen van de verplichtingen onder de verkoopovereenkomst, zoals de afgegeven garanties en vrijwaringen.
- EPZ Vennootschap: Essent en Delta zijn elk voor 50% aandeelhouder in EPZ. EPZ heeft een kerncentrale, een kolencentrale, een gasturbine en een windturbinepark. RWE neemt Essent N.V. over met daarin het 50% belang, in ieder geval in economische zin, in EPZ. Met RWE is afgesproken dat indien wenselijk EPZ Vennootschap de juridische eigendom van de aandelen zal behouden. Als uit de onderhandelingen met Delta blijkt dat EPZ Vennootschap meer dan de juridische eigendom van de aandelen moet houden, wordt het bedrijf op dezelfde wijze ingericht als Enexis Holding B.V.
- CBL Vennootschap: voor het onderbrengen van de risico's rond de CBL's. De verkopende aandeelhouders en RWE nemen ieder voor 50% deel aan het CBL fonds dat wordt gevormd.
- Extra Zekerheid Vennootschap: voor het bieden van extra zekerheid en te kunnen voldoen aan de eisen van de CBL's voor Essent PLB wordt deze vennootschap in het leven geroepen.
- Bruglening Vennootschap: om te voldoen aan de eis van de Splitsingswet om een 'vette netbeheerder' te creëren, heeft Essent de economische eigendom van de netten overgedragen aan Enexis. Hierbij is een vordering ontstaan op Enexis van ongeveer €2,6 miljard. Deze vordering wordt ondergebracht in de Bruglening Vennootschap.
- Claim Staat Vennootschap: in februari 2008 zijn Essent N.V. en Essent Nederland B.V. een procedure begonnen tegen de Staat om te laten verklaren dat bepaalde bepalingen in de Splitsingswet onverbindend zijn. De vordering op de Staat die met deze actie samenhangt, wordt ondergebracht in de Claim Staat Vennootschap.

Deze transactiestructuur heeft tot doel de aansprakelijkheid van de aandeelhouders zo veel mogelijk te beperken en de afwikkeling van de transactie zo gestructureerd mogelijk te laten verlopen. Voorkomen moet worden dat de verkopende aandeelhouders ieder afzonderlijk betrokken worden in de afwikkeling van bijvoorbeeld garantieclaims. De vennootschappen worden ontbonden, zodra het doel waarvoor ze zijn opgericht is gerealiseerd of niet langer wordt nagestreefd.

Vervolprocedure

In de overeenkomst tussen Essent en RWE is opgenomen dat minimaal 80% van de aandeelhouders moeten instemmen met de verkoop van de aandelen. Als dit aandeel niet wordt gehaald, is RWE niet verplicht het bod gestand te doen. Bij een aanbieding van tussen 80 en 95% van de aandelen wordt het bod verlaagd met €125 miljoen. Bij het aanbod van minder dan 80% van de aandelen wordt de overeenkomst niet uitgevoerd. Als vervolgens wordt besloten binnen 12 maanden meer dan 50% van Essent te verkopen, heeft RWE recht op een vergoeding. Essent kan imagoschade oplopen als een groot deel van de aandeelhouders besluit niet akkoord te gaan met de verkoop.

Na het geven van wensen en of bedenkingen door uw raad, nemen wij uiterlijk 12 mei 2009 een definitief besluit over het toetreden tot de overeenkomst tussen Essent N.V. en RWE AG en de deelname in de verschillende vennootschappen. Het besluit deel te nemen in de vennootschappen moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Drenthe. Hiermee is een termijn van 13 weken gemoeid.

Financiële consequenties

Het bod van RWE betreft alleen de commerciële activiteiten van Essent. De hoogte van het bod bedraagt €9,3 miljard. Dit bod komt neer op een multiple van 12,5 op basis van de geschatte 2008 EBITDA (winst voor rente, belasting, afschrijvingen en amortisatie) van Essent. Na aftrek van de netto schuld en reserveringen voor garanties resteert een bedrag van €7,1 miljard.

Tynaarlo bezit 0,18% van de aandelen van Essent (274.758 aandelen). Voor de gemeente betekent het voorstel van de Raad van Bestuur dat we eenmalig €12,7 miljoen krijgen en structureel €234.000,- ontvangen aan rente op de overeengekomen bruglening. Op de garanties en vrijwaringen kan geen rentevergoeding worden ingeboekt, omdat het verloop van deze middelen zeer onzeker is en wellicht wegvalt.

We hebben nu structureel een opbrengst dividend van €475.000,- Essent in de begroting. Hiernaast hebben we een boekwaarde van €251.395,- op de balans voor het huidige Essent N.V.

Het is niet mogelijk om ter vervanging van de boekwaarde een nieuwe boekwaarde op de balans toe te kennen aan Enexis en Essent Milieu. Voor Enexis geldt dat de overdracht gepaard gaat met gesloten beurzen (in natura). Hierdoor ontbreekt een verkrijgingsprijs. De BBV sluit een waardetoekenning uit als er geen verkrijgingsprijs is. De exacte waarde van Essent Milieu wordt bekend op het moment dat er een bod op het bedrijf wordt uitgebracht. Ook voor dit bedrijf mogen we geen boekwaarde op de balans opnemen. Dit betekent dat het bedrag van €251.395,- op de balans voor het huidige Essent N.V. afgetrokken moet worden van de opbrengst op de aandelen.

Voor het opvangen van het huidige dividend van €475.000,- moet €9,5 miljoen worden gereserveerd. Dit bedrag kan worden opgebouwd uit de bruglening aan Enexis en een deel van de opbrengst van €12,7 miljoen. Als we uitgaan van een renteopbrengst van 5% voor deze reservering, resteert een bedrag van €2.996.910,-. Dit bedrag zou vrij besteed kunnen worden, zonder dat dit gevolgen heeft voor de Meerjarenbegroting. Conform het huidige beleid wordt deze €2.996.910,- ondergebracht in de Algemene Reserve Grote Investerings (ARGI).

Binnen een termijn van maximaal 6 jaar wordt duidelijk hoeveel we als gemeente terugkrijgen van de investering in garanties. Ook levert de verkoop van Essent Milieu ons nog een bedrag op. Ten slotte is het de bedoeling de bruglening aan Enexis te herfinancieren, waardoor we ook dit geld nog uitgekeerd krijgen. Met deze drie bedragen is in de begroting geen rekening gehouden. Het gaat om netto opbrengsten.

Overzicht

Opbrengst verkoop aandelen	12.748.305
Af: boekwaarde aandelen	251.395
Subtotaal	12.496.910
Af: te reserveren voor opvang vervallen dividend 5%	9.500.000
Resteert	2.996.910

Adviezen

Het advies aan de Aandeelhouderscommissie ligt vertrouwelijk ter inzage voor uw raad.

Gevraagd besluit

Geven van wensen en bedenkingen ten aanzien van het voorlopige besluit van Burgemeester en Wethouders om:

1. Toe te treden tot de Offer, Sale and Purchase Agreement tussen Essent N.V. en RWE AG d.d. 20 februari 2009, waarmee de gemeente haar aandelen Essent N.V. verkoopt aan RWE en participeert in de overeengekomen reservering voor garanties en vrijwaringen aan RWE.
2. Deel te nemen in Enexis Holding N.V. en te participeren in het verzorgen van vreemd vermogen voor Enexis (bruglening).
3. Deel te nemen in Essent Milieu Holding B.V. en de andere voor de transactie benodigde vennootschappen (te weten: Maastricht Vennootschap, EPZ Vennootschap, CBL Vennootschap, Extra Zekerheid Vennootschap, Bruglening Vennootschap en Claim Staat Vennootschap).

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

F.A. van Zuilen, burgemeester.

mr. P. Post, secretaris.